

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77. Cena 20 groszy. Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 222-22. Redaktor przyjmuje od godz. 5-aj — 7-aj wieczorem. Tel. nocny 144-44. Nr. konta P.K.O. 66.155 i 64.730

Krwawy strejk górników

Prywatne kopalnie unieruchomione. -- Próba wywołania „czarnego strejku”. -- Huty żelazne i cynkowe staną w czwartek. -- Żądanie upaństwowienia kopalń

Salwa w „Czeladzi” położyła trupem 2 ludzi, a 2 ciężko raniła

Z Sosnowca donosi PAT.: Kierownictwo akcji strejkowej zaczyna się wymykać z rąk przy wódców C. Z. G.. Czynniki wywrotowe usiłują organizować masowe demonstracje, wykonywać masówki i zebrania organizacji legalnych i starając się

DOPROWADZIĆ DO STARC Z POLICJĄ, wobec której występują coraz bardziej agresywnie. Dziś po południu na kopalniach „Renard” i „Klimontowo” usiłowano zorganizować podobne demonstracje.

WYSUWAJĄC NA PIERWSZY PLAN KOBIECZY. Demonstracje miały na celu doprowadzenie do wycofania z kopalń t. zw. „obserwatorów”. Do poważniejszych zajść doszło w „Czeladzi”. W czasie wiecu podczas przemawiania jednej z działaczek skrajno - radykalnych

POLICJA ZAATAKOWANA ZOSTAŁA GRADEM KAMIENI I kilkunastoma strzałami rewolwerowymi. Gdy salwa ostrzegawcza w powietrze nie poskutkowała, POLICJA ZROBIŁA UŻYTEK Z BRONI, JEDNEGO Z DEMONSTRANTÓW ZABIJAJĄC, A DRUGIEGO CIĘŻKO RANIĄC.

Nazwiska zabitego nie udało dotychczas ustalić. Ranny został Antoni Bartosik. **BARTOSIK PRZEWIEZIONY DO SZPITALA, WKRÓTCE ZMARŁ.**

Pozatem dwie osoby z tłumu, w tym jedna kobieta, odniosły ciężkie rany.

Na miejsce wypadków przybył z Kiele podinspektor policji i komendant policji powiatowej.

Z Sosnowca donoszą:

Wczoraj na pierwszej zmianie nie zgłosili się do pracy górnicy wszystkich kopalń oprócz „Redena” w Dąbrowie górniczej, gdzie na dzień wczorajszy przypadła „świętówka”. Zastrajkowały również wszystkie kopalnie niezrzeszone, które do tąd nie pracowały. Ogółem strejk objął około 11.000 górników. Pracują jedynie obserwacje i obsługa maszyn.

Na kopalniach „Grodziec” i „Czeladź” usiłowano wywołać „czarny” strejk, polegający na tym, że nie tylko wstrzymaliby się od pracy górniczej, lecz również unieruchomione zostałyby maszyny. Zgromadzeni przed temi kopalniami strejkujący górnicy nie chcieli dopuścić na kopalnię robotników, idących do obsługi maszyn. Dopiero na interwencję silnego oddziału policji robotnicy ci zdołali się dostać do pracy.

Poza kopalniami przystąpiła również do strejku fabryka chemiczna „Sztrem” w Strzemieszycach, zatrudniająca 280 robotników.

Policja w Zagłębiu Dąbrowskiem zarządziła aresztowanie kilkadziesiąt osób z pośród strejkujących, którzy występują bardzo agresywnie w akcji strejkowej.

Z Katowic donoszą:

W Katowicach odbyła się konferencja robotników, zajętych w hutach żelaznych i cynkowych zwołana przez związek robotników metalowych. Na konferencji tej uchwalono proklamować strejk w hutach żelaznych i cynkowych w najbliższy czwartek, 25 b. m., jako protest przeciwko zredukowaniu zarobków.

Na kopalni „Charlotte” w Rydułtowach, należącej do niemieckiego koncernu węglowego

„Gwarectwo Rybnickie”, odbył się burzliwy wiec tamtejszej załogi robotniczej, w związku z zapowiedzią unieruchomienia tej kopalni. Na wiecu tym uchwalono rezolucję, stwierdzającą, że kopalnia ta jest jedynym warsztatem pracy na pograniczu polsko - niemieckim, że argumenty właścicieli, jakoby brak zbytu wymagał zamknięcia kopalni, są nierzeczowe i że zamiar unieruchomienia kopalni ludność uważa za prowokacyjny czyn kapitalistów niemieckich wobec polskiego świata pracy. W końcu rezolucja domaga się upaństwowienia kopalni „Charlotte”.

Wyroki skazujące w procesie komunistów kaliskich

Z Kalisza donoszą: W dniu wczorajszym zakończył się proces 33 oskarżonych o należenie do partii komunistycznej. Zgodnie z zapowiedzią prezesa sądu okręgowego w Kaliszu p. Angiewicz ogłosił wyrok na podstawie którego 5 oskarżonych (Rotbard, J. Sztulman, Kopel, Rozenberg, Starostawski) skazanych zostało na 5 lat ciężkiego więzienia, 5 oskarżonych (Bierzwiński, Berkowicz, L. Szulman, Drukierman, Kalmanowicz) na 4 lata ciężkiego więzienia, 6 oskarżonych (Szwarcbard, Ken, Ziengiermanówna, Kobierski, Israel i Sza) na 2 lata ciężkiego więzienia, 3 oskarżonych (Sobczak, Flekówna, Celkopf) na 1 rok ciężkiego więzienia, 2 oskarżonych po 6 mies. a 1 na 2 miesiące wreszcie 9 oskarżonych uniewinniono.

SEJM BEZ OPOZYCJI?

Wczorajsze posiedzenie izby zakończyło się poważną demonstracją lewicy, prawicy i mniejszości

Posłowie B. B. zasiedli na ławach, opuszczonych przez socjalistów

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” (Fr.) telefonuje:

Wczorajsze posiedzenie sejmu rozpoczęło się w nastroju zupełnie spokojnym, a **ZAKOŃCZYŁO SIĘ NIESŁYCHANĄ AWANTURĄ,** jakiej już dawno nie było w gmachu przy ul. Wiejskiej.

Powodem tej awantury stał się wniosek opozycji w sprawie konfiskaty sprawozdań z procesu brzeskiego.

Gdy na trybunie wszedł pos. Grzeźnarowski (PPS), atmosfera na ławach BB. zaczęła się widać nie zgęszczać, ale pozwolono jednak pos. Grzeźnarowskiemu mówić do końca. Oświadczył on, że proces brzeski był punktem kulminacyjnym konfiskat, że komisariat rządu telefonicznie uprzedzał redakcję, iż niektórych sprawozdań z jawnego procesu nie przepuści do druku. W dalszym ciągu pos. Grzeźnarowski omawiał praktyki starosty Maćkowskiego, który zdołał być rekord konfiskat.

Gdy następnie na trybunie pojawił się pos. Trąpczyński i zaczął mówić, na ławach BB. powstała nieopisana wrzawa. W pewnym momencie, gdy pos. Trąpczyński powiedział: „Przed kilkoma dniami

POLICJANT ZASTRZELIŁ NA ULICY SENATORSKIEJ 16-LETNIEGO CHŁOPAKA,

który uciekał przed goniącymi go uczestnikami bójki. Jeżeli tak było, to policjant popełnił zbrodnię; jeżeli nie, to sprawa powinna być wyjaśniona” — hafas doszedł do kulminacyjnego punktu.

— Gdzie marszałek? — woła poseł Babski ze Stronnictwa Ludowego.

W odpowiedzi marsz. Świtalski przywołuje go do porządku z zaproszeniem do protokołu.

Gdy pos. Róg woła „Skandal!” **GRUPA POSŁÓW BB. RU-SZA KU ŁAWOM LEWICY.**

Zdaje się, że za chwilę dojdzie do bijatyki. Tymczasem pos. Trąpczyński kończy swe przemówienie następującymi słowami:

— Jeżeli tak dalej pójdzie, **JEDYNĄ ODPOWIEDZIĄ BĘDZIE POWSTANIE PRASY PODZIEMNEJ,**

która naszym dygnitarzom da się dobrze we znaki!

Gdy pos. Trąpczyński schodzi z trybuny w towarzystwie pos. Rybarskiego,

CAŁA OPOZYCJA Z PRAWA I LEWA ORAZ MNIEJSZOŚCI NARODOWE OPUSZCZAJĄ SALĘ.

przyczem pepesowcy śpiewają „Gdy naród do boju”, za co marszałek zapisuje kilku do protokołu.

W opuszczonej przez opozycję sali **SZEREG POSŁÓW BB. SIADA NA ŁAWACH PPS,**

przyczem pos. Kleszczyński, który usiadł na miejscu pos. Zaremby, zrzuci z pulpitu jego papiery.

Opozycja już do końca posiedzenia nie wróciła na salę, a BB. odrzucił i wniosek w sprawie konfiskat i wniosek w sprawie nadużyć wyborczych.

W dniu dzisiejszym mają obradować wszystkie kluby opozycyjne celem zastanowienia się nad dalszą taktyką, przyczem **GLÓWNE ODJUM SKIEROWANE JEST PRZECIWKO MARSZAŁKOWI ŚWITALSKIEMU,** za stronnictwość w prowadzeniu obrad.

W kuluarach, gdzie do późnej nocy panowało podniecenie, krążyły pogłoski, że

TYM RAZEM AVENTYN STANIE SIĘ CIAŁEM.

W tym wypadku rządowe projekty ustaw o zgromadzeniach i o ustroju szkolnictwa, znajdujące się na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia, zostałyby przyjęte bez dyskusji.

W pierwszej części wczorajszego posiedzenia sejmu przy sposobności omawiania ulg przy egzekucjach nieruchomości rolniczych pos. Sommerstein (Klub Żydowski) postawił wniosek, poparty przez Klub Narodowy, by na przeciąg roku wstrzymać egzekucje nieruchomości miejskich z tytułu długów. Wniosek ten odrzucono.

Obrona emerytur 60 związków pracowniczych żąda przebudowy budżetu

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wczoraj odbyło się w stołecy posiedzenie pracowniczego komitetu obrony emerytur, na którym reprezentowanych było 60 związków. Po burzliwej dyskusji przyjęto uchwałę, która oświadcza, że świat pracowniczy stanie w obronie praw dobrze nabytych. W uchwale powiedziano pozatem, że fragmentaryczne rozstrzygnięcia bez przebudowy budżetu nie usuną trudności, które powstaną wkrótce z nową silą.

Sprawa emerytur doprowadziła w dniu wczorajszym do ostrego zatargu na posiedzeniu budżetowej komisji sejmu. Oto na porządku dziennym znalazła się ustawa emerytalna, aczkolwiek przewodniczący zapowiedział, że dalsze obrady nad projektem rządowym toczyć się będą dopiero we wtorek. Przedstawiciele opozycji zaprotestowali przeciwko tej zmianie porządku dziennego. Gdy to nie pomogło, opozycja in corpore opuściła posiedzenie komisji.

Inflacja ogarnie cały świat

Tak przewiduje prof. Cassel

Czy złoto się zachwieje? Pytanie to jest bez przerwy aktualne od chwili, gdy Anglja, a w ślad za nią cały szereg krajów porzuciło parytet złota. Niezwykle interesujący artykuł na temat wartości złota i jego niepewnego losu zamieścił znany uczonec i ekonomista prof. Gustaw Cassel ze Sztokholmu, za którego radą porzuciły kraje skandynawskie swój standard złota.

Prof. Cassel podkreśla na wstępie, że istotą waluty, opartej na złocie jest wybór złota jako miernika dla waluty i utrzymanie pewnego parytetu między walutą a złotem. Gdy więc jakiś kraj rezygnuje z waluty złotej, to oznacza to, że kraj ten nie uznaje w dalszym ciągu złota jako miernika wartości i że chce regulować swoją walutę wedle innego standardu.

Na skutek niezrozumienia pewnych procesów ekonomicznych przez szeroki ogół nie docenia się w chwili obecnej wartości walut papierowych w wyniku nieufności krajów „złotych” w stosunku do każdej waluty papierowej. Ale ten moment nieuzasadnionego niedocenia może każdej chwili zmieć się, albo wogóle zniknąć. A pozatem, mówi Cassel, jest wartość złota tak bardzo niepewna, że trudno, by waluta jakaś mogła zyskać na trwałości przez związane z nią ze złotem. Trudno dziś wogóle przewidzieć jak silny wpływ uzyskują różne czynniki na kurs złota. Cały szereg krajów ma zainteresowanie w spadku wartości złota. Spadek taki byłby równoznaczny z ogólną zwyżką cen w krajach „złotych” i jest on jedynym środkiem ożywienia produkcji i wymiany towarów. Zwyżka cen ułatwiłaby zapłatę długów w walucie złotej.

Kraje, które zrezygnowały ze standardu złotego mają w swym ręku bardzo prosty sposób na obniżenie wartości złota. Środkiem tym jest wywóz złota. Gdy zrezygnowano w jakimś kraju ze standardu złota,

to jest właściwie niemal bez sensu utrzymywanie rezerw złota. Bezpośrednią konsekwencją porzucenia parytetu złota winno być w każdym razie zniesienie wszystkich postanowień o pokrycie w złocie w bankach emisyjnych.

Cassel zaleca, by kraje o walucie papierowej reformy te jak najrychlej przeprowadziły i skoryzystały z nich praktycznie przez znaczny wywóz złota. Ta droga stanowiłaby skuteczny nacisk na wartość złota. Autor cytuje interesujący fakt o wywozie złota z Indji. Ponieważ indyjska waluta poszła w ślady brytyjskiego funta, wzrosła wartość złota w rupjach indyjskich o blisko 40 procent. Ten nieoczekiwany wzrost ceny wywabił na rynek bajeczne skarby złota, które zbierano w Indjach od setek lat. Dziś fachowcy oceniają, że na dworach różnych maharadzów i t.d. znajduje się złoto za 600 milionów funtów. Faktycznie też Indie eksportowały w ostatnich miesiącach złoto w ilości, która równa się produkcji całego świata. Wszystko wskazuje na to, że Indie w dalszym ciągu

będą wywozić masowo złoto. A gdy kurs jego lekko tylko się obniży, Indie tem szybciej będą się wyzywać kruszcem.

Cassel wyraża wątpliwość, czy Francja długo jeszcze będzie mogła połykać złoto, które do niej wpływa ze wszech stron.

Szczególnie niejasną jest sytuacja w Stanach Zjednoczonych. Początkowo walczone tu przy pomocy kontynuowanej deflacji o posiadanie złota. Gdy jednak walka ta pociągnęła za sobą katastrofalne skutki, zarówno dla życia gospodarczego,

jakoteż finansów państwa, zaczyna się właśnie teraz wkraczać na nowe drogi. Mnóstwo czynników oddziaływa w kierunku „inflacji”. W pierwszym rzędzie należy tu wymienić horrendalny deficyt budżetowy, który jedynie na rok bieżący szacowany jest na około dwa miliardy dolarów. Do tego dochodzi nadzwyczajne zapotrzebowanie pieniędzy na cele pomocy dla życia gospodarczego, w szczególności dla przeprowadzenia wielkich planów finansowych Hoovera. Gorliwość, z jaką w Ameryce starają się nowym operacjom finansowym o-

debrać znaki inflacyjne, należy uznać jako typowy symptom nadchodzącej „inflacji”.

Wypowiedzenie tej opinii publicznie budziłoby może zastrzeżenia, gdy „inflacja” stanowiła dla Ameryki niebezpieczeństwo. Tak jednak bezwzględnie nie jest. — Wręcz przeciwnie. Jedyny ratunek kraju leży w obfitościem zaopatrzeniu w środki pieniężne i podniesionym poziomie cen i dlatego jest rzeczą ważną, aby o najbliższych perspektywach mówić z całą otwartością i bez obszerności. „Inflacja”, którą się robi świadomie, może być opanowana i utrzymana w ramach zamierzonych granic. Inflacja natomiast, do której się jest zmuszony i której się nie chce publicznie uznać, może z łatwością usunąć się z pod każdej kontroli i przybrać rozmiary, kryjące w sobie niebezpieczeństwo.

Skutki ewentualnej amerykańskiej „inflacji” mogą się zmienić w odpowiednią „inflację” także we Francji i innych krajach o złotej walucie.

Fakt ten oznaczałby ogólną niższą wartość złota i stanowi — rzecz zrozumiała — najpomyślniejszą możliwość.

Musimy jednak być przygotowani także na drugą alternatywę, mianowicie, że amerykańska „inflacja” pociągnie za sobą wzmożony wywóz złota ze Stanów Zjednoczonych i że Amerykanie mają dość tego wywozu i wydadzą jego zakaz. Tem samym Stany Zjednoczone zarzuciłyby system złotej waluty. Już istnieją oznaki, które każą przypuszczać, że rozwój wypadków będzie właśnie taki.

Los złota jest nadzwyczajnie pewny. Państwa, które zarzuciły system złoty, czynią tedy mądre, jeżeli swoją samodzielną politykę walutową nastawiają na długą metę. Opinia publiczna w tych krajach musi się zżyć z tą myślą i zerwać z zezowaniem ku złotu, które zawsze jeszcze kryje w sobie tyle niepewności dla polityki walutowej.

Serca Wasze

zdobędzie — jak wszędzie — najpiękniejszy film sezonu

(„Zwei Herzen im 3/4 Takt”)

Rozbrojenie - w imię dziecka!

Selma Lagerlöf do tych, którzy radzą w Genewie

Sławna powieściopisarka skandynawska Selma Lagerlöf wystosowała do międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej w Genewie następujący apel:

„Artysta malarz Artur Stadler wydał przed kilku laty album, zawierający wstrząsające obrazy z wojny światowej. Najbardziej wstrząsającym obrazem zbioru jest obraz przedstawiający ukrzyżowanego. Tym ukrzyżowanym nie był jednak Jezus, ani też żaden jeniec ani żadna matka, ani żaden inwalida — było nim małe dziecko w którym artysta ujrzał największą ofiarę zbrodni wojny. I oto wisi przybite grubymi gwoździami małe wychudzone ciało dziecka o włosach spadających na twarz, broczące ranami, okryte

lachmanami, małe, bezbronne i chore, ale jeszcze w obliczu śmierci owiane niewymownym wdziękiem niewinnego dziecięctwa. Artysta widział przed swymi oczyma miliony dzieci zabitych i zdemoralizowanych przez wojnę i pełen najgłębszego współczucia, świętego oburzenia i patosu oskarżycielskiego, stworzył dziecko ukrzyżowane jako symbol. Wreszcie napisał artysta na kawałku białego pergaminu przynocowanego ponad umęczoną główką te oto słowa niemieckie: „Lasst mich nicht umsonst gestorben sein”

Nie zapomnijcie też o owych tysiącach, które straciły rodziców i swój dom; o owych tysiącach, które padły ofiarą chorób zaraźliwych o owych tysiącach, które wy-

rosły na zbrodniarzy nieuleczalnych; o owych tysiącach, których dusze spalane są żarem nienawiści; o owych tysiącach, które odpadły od Boga; wreszcie o owych tysiącach, które znieważono, torturowano i nad którymi się pastwiono. Nie pozwólcie, by ich cierpienia były nadaremne!

Odbierzcie wojnie jej pancierz błyszczący, pozbawcie ją władzy i narzędzi śmiercionośnych, zniszczcie jej trucizny i jej bomby, jej proch i jej karabiny maszynowe, ubezwładnijcie wojnę, rzućcie ją na ziemię, nałożcie na nią kajdany!

Błagamy was z naszym imieniem, w imieniu dziecka ukrzyżowanego i w imieniu tych wszystkich, którzy wiedzą, czym jest cierpienie”.

Dziś i dni następnych! Najwspanialszy 100 proc. dźwiękowiec prod. francuskiej 1932 r.

BRYGIDA HELM

Genjalna gwiazda ekranu „GLORIA” w epokowym arcydziele p.t. To szczęście i łyzy, zmysły i obowiązek. Partnerami Brygidy są Andre Roanne i Andre Lucuet. W filmie tym Brygida poraz pierwszy mówi po francusku jak redowita paryżanka. Nadprogr.

Pocz. o g. 4 po poł. Na I-szy seans wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł. Passepourtout nieważne. Widownia ogrzana i wentylowana. Apar. Klangfilm.

Dziś i dni następnych

Wielki podwójny program! Pierwszy raz w Łodzi! w 24 aktach!
I. — **Tajniki San Francisco**
W roli głównej słynny „Doktor Mabuze” Rudolf Klein Rogge i piękna Helga Thomas
Niedole dziewcząt sprzedanych do publicznych domów portowych!

II. — **Joe Bonomo** cowboy
jako **Szalony Jeździec**
Początek o godz. 4 po poł.
Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Dziś i dni następnych! rewelacyjny film p. t. „24 godziny” to szczyt pomysłowości reżyserskiej. Film posostawia niezatarte wrażenie.

„24 godziny”

to karta przeżyć milionera — Artyści stworzyli isciec rewelacyjne kreacje. Nadprogram: Tygodnik dźwiękowy Paramountu i aktualności filmowe.

Clive Brook
Miriam Hopkins
Kay Francis.

Humor zagraniczny

— Kryzys światowy da się usunąć jedynie przez skreślenie wszystkich długów.

— Naturalnie, tylko niestety mój krawiec nie chce tego uznać.

Wiadomości bieżące

Magistrat przejmie place

z których nie udaje się ściągnąć podatków

Na terenie naszego miasta znajduje się spora ilość placów niezabudowanych, co do których nie można stwierdzić czyją są własnością.

Od placów tych od szeregu już lat wydział podatkowy magistratu m. Łodzi wymierza państwowym i miejskim podatek od placów niezabudowanych, którego jednak z powodu niemożności odszukania właścicieli, ściągnąć nie można. Po pewnym czasie może dojść do tego że zaległości podatkowe, przekroczą wartość placów i wówczas interesy skarbu państwa i miasta mogłyby być narażone na szkodę.

W związku z powyższymi dowiadujemy się, że w wypadkach, gdy właściciel placu nie jest znany a plac nie ma urządzonej hipoteki magistrat obejmie go w swe posiadanie. Jeżeli posiadanie to trwać będzie bezspornie nieprzerwanie przez lat 30, to plac ten magistrat nabędzie na własność w drodze przedawnienia. (p)

Noene dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: A. Dancerowej (Zgierska 57), W. Groszkowskiego (11 Lipowa 15), Sukc. S. Gorfina (Piłsudskiego 54), S. Bartoszewskiego (Piotrkowska 164), R. Rembielińskiego (Andrzeja 26), A. Szymańskiego (Przedzalniana 75).

ROK 1914

to film z czasów, gdy płonęły granice i serca, wkrótce w kinoteatrze „Splendid”

Kryzys przeludnia Polskę
Więcej powraca wychodźców do kraju, niż emigruje zagranicę

Polska od szeregu lat jest krajem typowo emigracyjnym, wysyłającym setki tysięcy swych obywateli na emigrację do obcych krajów. To też tymczasowe zestawienie głównego urzędu statystycznego za rok 1931, wykazujące większą liczbę repatriantów od liczby wychodźców, świadczy o zasadniczym przełomie w stosunkach emigracyjnych polskich.

W r. 1931 wyemigrowało z Polski ogółem 77,411 wychodźców, w tem do krajów europejskich około 65,000, do pozaeuropejskich 12,500. W tym samym roku wróciło do Polski ogółem 107,372 emigrantów, w tem 99,400 z krajów europejskich, 9,000 z krajów pozaeuropejskich. Zatem do Polski wróciło w 1931 r. około 30,000 ludzi więcej, niż wyemigrowało. Polska z kraju emigracyjnego stała się krajem imigracji. Jeszcze w poprzednim, t. zn. w r. 1930, wyemigrowało z Polski ogółem 218,387 wychodźców, w tem do krajów europejskich 171,853, do krajów pozaeuropejskich 46,534; powróciło do Polski 101,084 wychodźców, w tem z krajów europejskich 93,459, z krajów pozaeuropejskich — 7,625. Prze-

wyżka emigracji nad repatriacją wynosiła 117,303 osób. Podobnie było w latach poprzednich.

Jak widać z tych zestawień, ujemna cyfra bilansu emigracyjnego została spowodowana skurczeniem się emigracji prawie o dwie trzecie, przy równoczesnym choć mniej znacznym powiększeniu liczby repatriantów.

Dwie są niewątpliwie przyczyny tego ciekawego i dla stosunków społecznych w Polsce bardzo ważnego zjawiska: 1) ograniczenia imigracyjne w większości państw zagranicznych, 2) światowy kryzys gospodarczy i idące za nim bezrobocie. Dominującą przyczyną jest jednak właśnie kryzys gospodarczy, gdyż ograniczenia imigracyjne, stosowane od szeregu już lat, spowodowały obniżenie ogólnej liczby wychodźców, lecz nie wpłynęły tak zasadniczo na zwiększenie się liczby repatriantów ponad liczbę emigrantów.

Obecny kryzys gospodarczy najbardziej daje się we znaki w krajach o intensywnej gospodarce, a więc np. we Francji i w Niemczech. W roku 1931 wyjechało z Polski

do Francji 29,002 wychodźców, powróciło 32,587; do Niemiec wyjechało 32,316, wróciło 57,765. Jak widać zatem repatriacja dotychczas w lwiej części robotników sezonowych, jadących do Niemiec i czasowych emigrantów do Francji. Z krajów pozaeuropejskich repatriacja niewiele się zwiększyła, natomiast znacznie na spadek emigracji wpłynęły ograniczenia imigracyjne. Tak np. do Stanów Zjednoczonych wyemigrowało z Polski w 1930 roku 6,909 osób, powróciło 1,096 w 1931 roku. Jaskrawsze są cyfry dla Kanady, która przechodzi kryzys rolnictwa opartego na maszynowej uprawie. W roku 1930 wyemigrowało tam z Polski 16,940 osób, powróciło 1,831; w zeszłym roku wyemigrowało tylko 1,397 osób, a powróciło aż 2,699. Z krajów Ameryki Południowej repatriacja do Polski jest znacznie mniejsza. W r. 1931 wyemigrowało do Argentyny 4,690 osób, wróciło 2,482; do Brazylii wyemigrowało 1,178 osób, wróciło 160. Podobnie do Palestyny wyemigrowało 1,597 osób, wróciło do Polski 205. Z. H.

Nikt z cierpiących
najracjonalizmem, podagrę i bóle nerwowe nie powinien wątpić w możliwość swego uzdrowienia, gdyż już wiele cierpiących odzyskało przy pomocy Togału swe zdrowie. Tabletki Togału bowiem skutecznie zwalczają te niedomagania, wstrzymując nagromadzenie się kwasu moczowego, który, jak wiadomo, jest przyczyną tych cierpień. Niebezpieczne dla serca, żołądka i innych organów. Spróbujcie i przekonajcie się sami, lecz żądajcie we własnym interesie tylko oryginalnych tabletek Togału. We wszystkich aptekach.

Tragiczny zamach samobójczy
Zatruta gazem nie tylko siebie, ale i krewną właściciela mieszkania

W dniu wczorajszym w mieszkaniu chlebodawców pp. Łuckich właścicieli nieruchomości przy ul. Lipowej Nr. 1 usiłowała pozbawić się życia gazem świetlnym 22-letnia Bronisława Ziemińska, służąca Gaz, wydobywający się z odkręconych rur, przedostał się do przyległego pokoiku, gdzie spała siostrzenica właściciela domu 18-letnia Szajndla Gitla Cynamon, która także uległa zatruciu.

W godzinach rannych, gdy pp. Łucey wzywali służącą Ziemińską nie reagowała na dzwonek. Postanowili więc stwierdzić co się stało. Po wejściu do kuchni, pełnej gazu natychmiast postwierano okna oraz wezwano pomoc lekarską.

Przybyli niezwłocznie lekarz miejskiego pogotowia ratunkowego po udzieleniu pierwszej pomocy zatrutym, pozostawił w stanie silnie osłabionym Cynamonównę, zaś w stanie nieprzytomnym i niebezpiecznym odwiózł Ziemińską do szpitala okręgowego kasy chorych przy ul. Zagajnikowej.

Przyczyną rozpaczliwego kroku był zawód miłosny. (p)

Elektryczność do każdego sprzętu

Czy Pani wie, że godzina prasowania elektrycznym żelazkiem kosztuje tylko 12 gr.

Sprzedaj wszelkich aparatów elektrycznych na RATY i ZA GOTÓWKĘ

w Sklepie Elektrowni, Piotrkowska 115

Tel. 134-42. Wszelkie pokazy nie obowiązują do kupna. Tel. 134-42.

Ponura statystyka

Wyniki badania przez kasę chorych młodocianych pracowników

Istniejąca w kasie chorych m. Łodzi komisja badania młodocianych pracowników, zatrudnionych w przemyśle, zbadała trzy tysiące osób. 51 proc. przypada na chłopców, reszta na dziewczęta.

Badana była młodzież, pracująca w rozmaitych zawodach. Najwięcej młodzieży zbadanej przypada na przemysł włókienniczy, bo 60 proc. w tem więcej dziewcząt niż chłopców.

W stosunku do wieku zbadano jak następuje: w 15 roku życia — 104 chłopców i 60 dziewcząt, w 16 roku — 269 chłopców i 183 dziewcząt, w 17 roku — 345 chłopców i 282 dziewcząt, w 18 roku — 158 chłopców i 157 dziewcząt. Badane między innymi warunki domu we wykazują, iż młodocianych, zamieszkujących jedną izbę, pojedynczo, było 11, w dwie osoby, było 64, w trzy osoby — 125, w 4 osoby — 100, po 6 osób — 74, po 7 osób — 41, po 8 osób — 23, po 9 osób — 4, po 10 osób — 1.

Ilość uprawiających sporty wynosi ogółem 55 chłopców i 8 dziewcząt. Papierosy paliło 252 chłopców i 2 dziewcząt, alkohol piło 270 chłopców i 124 dziewcząt.

Stwierdzono stan odżywiania do bry u 71 chłopców i 270 dziewcząt średni — u 459 chłopców i 354 dziewcząt, zły — u 256 chłopców i 63 dziewcząt.

Jeśli chodzi o środowisko rodzinne, to u rodziców stwierdzono chorobę umysłową w 5 przypadkach

nerwową — w 5, alkoholizm — w 162, raka — w 10, gruźlicę płuc — w 51 przypadkach.

Zśród cierpień wykrytych u młodocianych wyliczyć należy próchnicę zębów u 816 (489 chłopców i 332 dziewcząt), zaburzenia słuchu — u 14 chłopców i 11 dziewcząt, zaburzenia wzroku — u 457 chłopców i 229 dziewcząt, zaburzenia mowy — u 15 chłopców i 7 dziewcząt, wady serca — u 43 chłopców i 5 dziewcząt, prze-

puklinę — u 26 chłopców i 10 dziewcząt, krzywicę — u 105 chłopców i 60 dziewcząt, gruźlicę czynną płuc i otwartą — u 3 osobników, kości — u 1, zolży otwarte — u 3.

Oprócz tego skierowano na kontrolę do okulisty 62 młodocianych z przebytą jaglicą. Młodociani byli pozatem w razie wykrycia cierpienia, kierowani do odpowiednich specjalistów poliklinik kasy chorych, celem leczenia. (p)

Powila w ustępie dziecko
które wpadło do dołu kloacznego

Przy ul. Nowo-Krótkiej 9 przy Szosie Pabjanickiej zamieszkuje 26-letnia Honorata Prowińska.

Prowińska lada dzień miała wydać na świat dziecko.

W dniu wczorajszym gdy Prowińska przebywała w ubikacji pod wórzowej, dostała nagle bólów porodowych i nim zdolała wezwać kogokolwiek, wydała na świat dziecko, które wpadło do dołu kloacznego.

Oszalała z bólu Prowińska wszczałła alarm, miała jednak jeszcze na tyle sił, że sama zdolała wyciągnąć z niezbyt głębokiego dołu niemowlę, niestety już martwe.

W tym samym czasie zwabiona jękami weszła do ubikacji sąsiadka Prowińskiej — Fryda Andre-

asówna, która słysząc jęki oraz wzdęć wychodzącą z ubikacji Prowińską, nabrała podejrzeń, iż ta ostatnia utopiła swe dziecko.

Powiadomiła więc o tem niezwłocznie dozorczyńnię domu — Kubiakową, która z kolei złożyła zameldowanie w komisariacie policji.

Przybyły posterunkowy udał się do mieszkania Prowińskiej, którą zastał leżącą w łóżku, obok niej zaś leżało martwe dziecko.

Prowińska wyczerpana zaprzeczwała, jakoby zabiła swe dziecko. Dalsze śledztwo wykazało, iż zaszedł tu naprawdę nieszczęśliwy wypadek i że Prowińska nie można podejrzewać o zbrodnię, bowiem z całego serca od dawna już pragnęła mieć dziecko.

Dźwiękowe GRAND-KINO

Dziś nieodwołalnie poraz ostatni!
PRZYGODA MIŁOSNA

Role główne kreują:
MARY GLORY oraz **ALBERT PREJEAN**

Już dziś — cała Łódź śpiewa prze cudowne piosenki-szlakiery, którymi zachwycą się obecnie Paryż.

Nadprogram: Najnowszy tygodnik Paramountu w języku polskim

Początek o godz. 4-iej, w soboty, niedziele i święta o 12 w poł.

Wobec tego śledztwo przeciw Prowińskiej zostało umorzone. Należy zaznaczyć jeszcze, iż stan Prowińskiej z powodu strasznego przejścia jest bardzo ciężki. (p)

Z powodu zgonu

Konsula Woldemara Bagun-Bersina

wyrażamy szczere współczucie pozostałej Rodzinie oraz Zarządowi Sp. Akc. „Krusche i Ender“.

W Zmarłym tracimy szczerze oddanego naszemu przedsiębiorstwu przyjaciela i światłego doradcę.

ZARZĄD

Angielsko-Polskiego Przemysłu Gumowego „Gentlemen“, Sp. Akc.

Samobójstwo służącej na tle zawodu miłośnego

U państwa Moncarz (Andrzeja 11) zatrudniona była w charakterze służącej Dnia Cicha, licząca lat 20. Ostatnio oboje ona z niejakim Józefem Wójcikiem, zatrudnionym w hucie szklanej przy ulicy Piotrkowskiej 114.

Wójcik niedawno oświadczył się Cichej, którą bardzo kochał i został przyjęty, jednakże rodzice jej kategorycznie się temu przeciwstawili.

Nieszczęśliwa dziewczyna, nie mogąc w żaden sposób uzyskać od rodziców zezwolenia na ślub z ukochanym, postanowiła popełnić samobójstwo.

W dniu wczorajszym około godziny 2 po południu państwo Moncarz usłyszeli jęki, wydobywające się z kuchni.

Gdy wpadli do kuchni, oczom ich przedstawił się straszny widok. Na ziemi wyla się w okropnych bólach Cicha, z ust której sypłała piana.

Powiadomiono pogotowie, które go lekarz po przepłukaniu denatce żołądka przewiózł ją w stanie beznadziejnym do szpitala. (p)

Harce samochodowe Pończoszniak pod taksówką

W dniu wczorajszym przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Nawrot pod koła pedzającej z nadmierną szybkością taksówki do stał się przechodzący przez jezdnię 60-letni Stanisław Grzybowski i uległ ranom tłuczonym głow.

Wezwany lekarz miejskiego pogotowia ratunkowego po udzieleniu pomocy przejechanemu, przewiózł go w stanie osłabionym do domu.

Szofer, sprawca przejechania, zdołał zbiec bezkarnie. (p)

Dźwiękowe Kino „APOLLO”

Dziś i dni następnych! Wielki podwójny program!

Bezkonkurencyjni królowie humoru LAUREL i HARDY w wielkiej bombie śmiechu i wesoleści p. t.

10 minut strachu

JANKO MUZYKANT

Dramat osnuty na tle noweli H. Sienkiewicza W roli gł.: Witold Conti, Marja Malicka, K. Krukowski, A. Dymśa.

Początek codz. o g. 4 po poł., w soboty i niedziele o g. 12. Następnym program: 10-ciu z Pawiaka

Zasłużony lekarz przed sądem

Pracował dla dobra społeczeństwa, a oskarżony został o... sprzedawanie środków leczniczych

Sąd stwierdził w postępowaniu dr. Dynensona brak jakichkolwiek cech przestępstwa

Na wokandzie wydziału karnego sądu grodzkiego w Łodzi znalazła się nadzwyczaj ciekawa i charakterystyczna sprawa. Na ławie oskarżonych przed sędzią Mersonem zasiadł 36-letni dr. I. Dynenson, zamieszkały przy ul. Południowej nr. 9, oskarżony o to, że w styczniu ub. roku w Łodzi sprzedawał w prywatnym swym mieszkaniu szczepionkę przeciwkokułuszową „Tuscosan“, który to środek na mocy rozporządzenia b. ministra zdrowia publicznego mogą sprzedawać jedynie apteki i osoby do handlu środkami leczniczymi upoważnione. Przewidywane w art. 197 K. K.

W charakterze świadków zostali zawiązani lekarze: Mieczysław Rajchman, Stanisław Skalski, Zdzisław Prechner i Henryk Frenklowa, oraz p. Machesa Iglicka i jej służąca Bronisława Będowska.

Tło tej sensacyjnej sprawy przedstawia się jak następuje:

W dniu 19 maja ub. roku naczelnik wydziału zdrowotności publicznej urzędu wojewódzkiego, dr. Stanisław Skalski przesłał do urzędu prokuratorskiego w Łodzi pismo, zawiadamiające, iż dr. Dynenson w mieszkaniu prywatnym sprzedał szczepionkę przeciwkokułuszową „Tuscosan“ za zł. 15, która to szczepionka była pochodzenia zagranicznego, niedozwolona do wwozu do Polski, z wnioskiem o pociągnięcie dr. Dynensona do odpowiedzialności karnej z art. 197 K. K.

Przesłuchany przez sędziego śledczego, dr. Dynenson zeznał, iż od wielu lat interesował się leczeniem kokułuzu, wobec której to choroby lekarze stali bezradni. Żadne szczepionki produkowane w kraju nie dały dobrych wyników. Gdy dr. Dynenson przed dwoma laty przebywał w Berlinie na klinice uniwersyteckiej, dowiedział się, iż tam stosują z dużym powodzeniem szczepionkę „Tuscosan“. Dr. Dynenson otrzymał od firmy 10 dawek szczepionki dla wypróbowania w kraju, a po powrocie do Łodzi wygłosił na klinicznym posiedzeniu w szpitalu Anny Marji referat o skutecznym leczeniu kokułuzu za pomocą „Tuscosanu“. Otrzymał szczepionkę dr. D. stosował bezpłatnie i odstępował ją

również swym kolegom m. in. dr. dr. Herszinkłowi, Frenklowi, Mendelsonowej i in.

Szczepionka dawała bardzo dobre wyniki, wobec czego dr. D. wystarał się o jeszcze kilka dawek tej szczepionki. Pewnego dnia dr. Rajchman przysłał do dr. D. dwie osoby, z prośbą o odstąpienie mu 2 dawek „Tuscosanu“, co też dr. D. uczynił, lecz nie z chęci zysku, lecz jedynie z zainteresowania problemem o wielkim znaczeniu społecznym.

W końcu swych zeznań, dr. D. oświadczył, iż dzięki staraniom jego oraz dr. Frenklowej zakład epidemiologiczny w Warszawie zaczął produkować szczepionkę, którą obecnie stosuje się u nas z wielkim powodzeniem i wielką ilością dzieci dzięki temu preparatowi została uratowana od śmierci.

Na rozprawie w sądzie grodzkim dr. D. powtórzył swe powyższe zeznania, poczem sąd przystąpił do zbadania świadków.

Pierwsza zeznaje Machesa Iglicka, której dziecko leczył lekarz kasy chorych dr. Rajchman. Zastosował on u jej dziecka, chorego na kokułusz, szczepionkę „Tuscosan“, po której na polecenie dr. Rajchmana, Iglicka posłała Bronisławę Będowską do dr. Dynensona. Dziecko Iglickiej wprawdzie zmarło, lecz nie na kokułusz, a na zapalenie płuc. Bronisława Będowska potwierdziła zeznania Iglickiej.

„Miss Europa”

Ase Chaudel 18-letnia dunka została wybrana w Nizy na królową piękności Europy.

Następnie zeznawał dr. Rajchman, który oświadczył sądowi, iż „Tuscosanem“ leczył z doskonałym skutkiem i że szczepionkę tę otrzymywał od dr. D. — Świadek podkreślił przytem zaśluzi oskarżonego na polu walki ze strasznym wrogiem dzieci — kokułuszem.

Następny świadek dr. Stanisław Skalski popierał oskarżenie i zeznania swe zakończył twierdzeniem: „My lekarze nie handlujemy!”

Świadek dr. Zdzisław Prechner, członek zarządu i sekretarz izby lekarskiej w Łodzi, członek towarzystwa pediatrycznego oświadczył, iż sprawa dr. Dynensona była dyskutowana na posiedzeniu towarzystwa pediatrycznego i izby lekarskiej, przyczem lekarze doszli do wniosku, iż w tym wypadku nie było żadnego handlu, lecz jedynie odstąpienie specyfiku. W końcu swych zeznań dr. Prechner oświadczył, iż zasługi dr. Dynensona w sprowadzeniu „Tuscosanu“ są niewatpliwie, bowiem przyczynił się do wyrobienia nowej i skutecznej szczepionki krajowej.

Sąd przystąpił do badania ostatniego świadka — dr. Henryki Frenklowej, ordynatora szpitala dziecięcego Anny Marji.

Świadek oświadczył, iż oddawna naukowo specjalnie interesuje się kokułuszem. W swoim czasie dr. Dynenson zakomunikował świadkowi, iż w Niemczech stosowana jest nowa szczepionka przeciwkokułuszowa o wysokiej koncentracji. W Polsce stosowano do tego czasu szczepionkę niskiej koncentracji, która dawała wyniki lecznicze równe zeru.

Lekarze wobec kokułuzu byli wogóle bezradni, dzieci marły na tę chorobę jak muchy.

Świadek zainteresował się w swoim czasie ofiarowanymi bezpłatnie przez dr. D. szczepionkami i utworzył w szpitalu mały oddział kokułuszowy, na którym wypróbował działanie „Tuscosanu“, przytem wyniki były doskonałe.

Wobec tego dr. Frenklowa rozpoczęła korespondencję z Państwowym zakładem higienicznym w Warszawie, zadając powiększenia koncentracji wyrabianych szczepionek. W międzyczasie dr. D. oświadczył

świadkowi, iż otrzymał jeszcze kilka dawek „Tuscosanu“, które może oddać po cenie kosztu. Naskutek starania świadka Państwowego zakładu higienicznego rozpoczął wyrób szczepionki przeciwkokułuszowej, opartej na zasadzie „Tuscosanu“. Nowa ta szczepionka w przeciwieństwie do dawnej, która była bezskuteczna, daje pomyślne leczenie w 80 proc. Zdaniem świadka wprowadzenie szczepionki przeciwkokułuszowej jest wyłącznie zasługą dr. Dynensona.

Po zeznaniach dr. Frenklowej i przemowie przedstawiciela oskarżenia zabrał głos obrońca oskarżonego adw. J. Goldberg, który prosił o uniewinnienie swego klienta, który, jak wynika z zeznań świadków, przyczynił się ogromnie do zwyciężenia strasznej choroby dziecięcej — kokułuzu.

Następnie sąd zarządził przerwę, poczem ogłosił wyrok, mocą którego dr. Dynenson został uniewinniony.

Przedstawiciel oskarżenia publicznego — podprokurator Suski zapowiedział apelację.

W motywach wyroku sędzia Merson zaznaczył, iż doszedł do wniosku, że w czynie dr. Dynensona brak jest cech sprzedaży w rozumieniu art. 197 K. K., przyczem moment zysku ze strony dr. D. niczem stwierdzony nie został, że przywóz drobnych ilości szczepionek, służących do własnych niemasowych doświadczeń, względnie do własnego użytku, nie stanowi naruszenia odnoszących przepisów, których celem jest ochrona zdrowia publicznego przed niebezpieczeństwami w rodzaju tych, jakie były przedmiotem procesu w Lubecie, spowodowanego przez bliżej nie wyjaśnione dotąd użycie szczepionki Calmette'a, że oskarżony sprowadził drobne ilości szczepionki (10 dawek i 4 dawki) dla wypróbowania jej skutków w Polsce, że próby przeprowadzone były zgodnie ze zwyczajami lekarskimi, a w dodatku przyczyniły się do wytworzenia w Polsce szczepionek, ratujących życie dzieciom, których przedtem ratować nie umiano. Sąd więc dochodzi do ostatecznego wniosku, że w czynie oskarżonego brak jest cech jakiegokolwiek przestępstwa, przewidzianego przez kodeks karny. (p)

Wybory do łódzkiej kasy chorych odbędą się w maju lub czerwcu według nowego statutu

Ubezpieczeni podzieleni zostali na dwie grupy wyborcze

W ostatnich dniach coraz głośniej mówi się o mających nastąpić na terenie całej Polski, a więc i naszego miasta, wyborach do władz kasy chorych.

Jeśli chodzi o Łódź, to według krążących pogłosek, niepozwierdzonych dotąd przez miarodajne czynniki, wybory do władz kasowych odbyłyby się już za 3 miesiące, i to na podstawie nowego statutu kas, zatwierdzonego przez ministra pracy i opieki społecznej na mocy przysługujących mu uprawnień, wynikających z ustawy „o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby” i rozporządzenia prezydenta Rzplitej „o organizacji i funkcjonowaniu instytucji ubezpieczeń społecznych”.

Statut ten jest jednym z 61 statutów, opracowanych dla 61 istniejących w kraju kas, a mających w zasadzie jednakowe brzmienie.

Statut łódzkiej kasy chorych, obowiązujący już od dnia 1-go stycznia, różni się od innych, że jest on przystosowany do wymogów lokalnych i uwzględnia zarówno wielkość terenu, jak i liczbę ubezpieczonych.

Nowy statut ustala przede wszystkim siedzibę i teren działalności kasy, oraz język polski jako urzędowy.

Teren działalności łódzkiej kasy ma według nowego statutu być znacznie rozszerzony i obejmie prócz m. Łodzi, powiaty piotrkowski, łęczycki i brzeziński.

Przy najbliższych wyborach, które, jak wspomnieliśmy, odbędą się w maju, lub czerwcu b. roku, głosować będziemy do rady zarządzającej, która otrzymała cały szereg nowych kompetencji.

Według nowego statutu organami kasy są oprócz rady zarządzającej, dyrekcja, komisja świadczeniowa, komisja rewizyjna i rozjemcza.

Członkowie organów kasy (za wyjątkiem dyrekcji) nie mogą przez czas trwania mandatu podejmować się dla kasy żadnych płatnych czynności, ani zawierać z nią umów o najem, dostawy, lub wykonanie robót.

Rada zarządu składa się z 12 względnie 15 osób. W kasach posiadających powyżej 100.000 ubezpieczonych (dotyczy to naszego miasta) rada zarządu składa się będzie z 22 członków: 6 (grupa pracodawców) z nominacji i z wyboru, 6 z grupy pracowników umysłowych i 10 z grupy robotników fizycznych.

Przedstawiciele ubezpieczonych do jego kompetencji.

statutu ustala zakres działania, prawa i obowiązki członków rady, normuje szczegółowo regulamin jej czynności itp.

Między innymi do zakresu działania tego organu należy wybór przewodniczącego i jego zastępcy, oraz członków komisji świadczeniowej, uchwalenie zmian statutu, szematu organizacyjnego kasy, regulaminu dla chorych, powoływanie i zwalnianie dyrektora kasy, jego zastępcy, lekarza naczelnego, uchwalenie preliminarza budżetowego itp.

W skład komisji świadczeniowej wchodzi 5 członków rady zarządzającej, wybranych przez radę, przyczem oddzielnie z grona pracodawców i oddzielnie z grona ubezpieczonych.

Komisja świadczeniowa wybierana jest na dwa lata. Dotychczas w kasie był tylko jeden dyrektor. W skład dyrekcji wchodzić będą: dyrektor i lekarz naczelnny.

Również nowym organem w kasie chorych jest dyrekcja. Dotychczas w kasie był tylko jeden dyrektor. W skład dyrekcji wchodzić będą: dyrektor i lekarz naczelnny.

Kwalifikacje, wymagane od kandydata na dyrektora i naczelnego lekarza, ich obowiązki itp. ustalają dalsze punkty statutu. Zarówno dyrektora, jak i naczelnego lekarza powołuje się na podstawie publicznego konkursu.

Statut przewiduje powołanie jeszcze jednego nowego organu. Jest nim rada lekarska przy lekarzu naczelnym, jako organ doradczy w sprawach należą-

cych do jego kompetencji. Rada ta składa się z 15 członków, powołanych na okres dwuletni, a mianowicie: 7 lekarzy, wykonujących praktykę w kasie chorych, wybranych przez ogół lekarzy kasowych, dwóch delegatów izby lekarskiej, delegatów samorządu (wydział zdrowotności przy magistracie) delegata szpitala łódzkiego, znajdującego się na terenie kasy i in. Przewodniczącym rady lekarskiej jest lekarz naczelnny. Posiedzenia rady odbywają się w miarę potrzeby — co najwyżej jednak dwa razy do roku.

Następnie statut omawia zakres działania, reorganizację i uprawnienia komisji rewizyjnej i komisji rozjemczej.

Składki do kasy chorych, opłacane przez ubezpieczonych i świadczenia pozostały niezmiennione. Nie zmieniono również przepisów, dotyczących członkostwa kasy i obowiązków i uprawnień do świadczeń ubezpieczonych i ich rodzin.

Jak nas informują, kasa chorych już niebawem przystąpi do zreorganizowania swej działalności na podstawie nowego statutu. Reorganizacja ta potrwa przypuszczalnie kilka miesięcy.

W każdym razie nowe wybory kasowe odbędą się już na zasadzie wspomnianego wyżej statutu, i rzecz zrozumiała, po wyborach zniesiona zostanie na terenie naszej kasy instytucja komisarza, tak, że kasie przywrócony zostanie w całej rozciągłości samorząd i autonomia.

G.

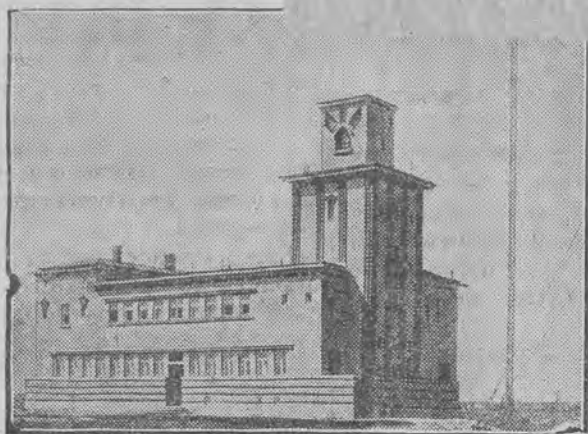
Co usłyszymy dziś przez radio?

- 12,10 Muzyka z płyt gramofonowych.
- 15,50 Program dla dzieci młodszych.
- 16,20 „O mgławicach”.
- 16,40 Płyty gramofonowe.
- 17,10 „Upadek ludności Niemiec” — wygl. p. Antoni Plutyński.
- 17,35 Koncert popołudniowy.
- 18,50 Rozmaitości.
- 20,00 Feljton p. Jima Pokera p. t. „O. R. P. Wilk w Gdyni”.
- 20,15 Koncert popołudniowy.
- 21,55 Skrzynka pocztowa techniczna.
- 22,10 Koncert solistów z Krakowa.
- 22,50 Muzyka taneczna.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

- Gliwice (253) 21,15 Opera Flotowa „Alessandro Stradella”.
- Bruksela (509) 21,00 M. in. Koncert skrzypcowy Nr. 4 Vieuxtempa.
- Kalundborg (1153) 22,20 Muzyka kameralna (Kwintet dęty Es-dur Mozarta. Divertissement na fortepian i instrumenty dęte Roussela).
- Lahti (1796) 19,30 Koncert (M. in. Koncert kameralny F-dur Corellego, Koncert fortepianowy C-dur Beethovena).
- Florencja (501) 20,45 Operetka Lehara „Paganini”.
- Oslo (1083) 20,00 Symfonia C-moll Brahmsa i Koncert fortepianowy Es-dur Beethovena.
- Praga (488) 21,00 Kwartet smyczkowy A-moll Dworzaka.
- Budapeszt (550) 18,30 Opera Wagnera „Tristan i Izolda”.

Olbrzymia s

która została ostatnio uruchomiona w Bukareszcie.

Prywatne Pogotowie Lekarskie Zielona 6. Telefon: 12-333

Udziela doraźnej pomocy lekarskiej we wszelkich wypadkach nagłych o każdej porze dnia i nocy. Lekarska pomoc akuseryjno-ginekologiczna.

Niezwykły widok

Ostatnia fala zimna objęła także uroczą Wenecję. Widzimy oto sławne gondole weneckie, pokryte śniegiem w zamarznętych kanałach.

DŹWIĘKOWY KINOTEATR

„CA ROM

w wykonaniu zmysłów i posągowo pięknej **Biggity Heim**,

oraz światowej sławy orkiestry cygańskiej **RODEGO**.

Dramat wielkiej miłości i poświęcenia. i aktualności z kraju.

Dziś rewelacyjna premiera!

CZE NIE SŁYSZAŁA! **WILLIAM WILCOUA**

ISKIE

temperamentu **Jozera Schildkrauta**

Nadprogram: Dźwiękowy dodatek

Początek w dni powszednie o 4.30, w soboty i niedziele o 12.30

Właściwymi środkami
do pielęgnacji
ust:

Odol

pasta do zębów
 plyn do ust
 szczoteczka do zębów

Otwarcie biblioteki w stow. b. więźniów politycznych

W niedzielę, dnia 21 lutego r. o godz. 11 rano w lokalu własnym Stowarzyszenia B. Więźniów Politycznych (Kopernika 45) odbyło się uroczyste otwarcie biblioteki i wypożyczalni książek.

Uroczystość otworzył prezes Stanisław Martynowski; po krótkim przemówieniu udzielił głosu B. Mierzwińskiemu, który w dłuższym przemówieniu scharakteryzował znaczenie książki za czasów nielegalnych i obecnych.

Następnie z całością biblioteki i ilością książek zapoznał zebranych K. Woźniak.

„Nowe zdobycze nauki w walce o młodość”

W dniu 6 marca 1932 r. o godz. 12 w południe w sali Filharmonji p. dr. Julja Świtalska znana szeroko sferom ze swych cennych publikacji z dziedziny higieny i racjonalnej kosmetyki, wygłosi odczyt p. t. „Nowe zdobycze nauki w walce o młodość”.

Bilety w cenie od 50 gr. do 3 zł. sprzedaje kasa Filharmonji.

Odczyt organizuje referat finansowy Z. P. O. K.

ODCZYTY

Koło Mechaników przy Łódzkim Stowarzyszeniu Techników zawiadamia, że w środę, dnia 24 bm. o godzinie 20.30 w sali Stowarzyszenia przy ulicy Piotrkowskiej 102 inż. Leon Binder wygłosi odczyt na temat: „Postępy w kutołanych odlewach”. Treść: I. Metalograficzna struktura, skład chemiczny i mechaniczne własności.

II. Piecie do wyżarzania.

III. Koszta wytwórcze.

Odczyt będzie ilustrowany przez zrczami.

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr

SPLENDID

NARUTOWICZA 20.

Dzisiaj i dni następnych!
Sterowiec L. A. 3

Dramat nadludzkiej odwagi i wielkiej miłości.

W r. l. główn.: JACK HOLT, RALPH GRAVES i uroczą FAY WRAY

Kupony ulgowe ważne.

Początek seansów o 4-ej, w niedzielę, soboty i święta o godz. 12-ej.

Etatyzacja... ogłoszeń

Nierealny projekt rządowy godzi w istnienie przemysłu i handlu perfumeryjnego

W sferach drogerzystów ogromne zaniepokojenie i rozgoryczenie wzbudził nowy projekt rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych o

dozorze nad wyrobem i obiegami środków perfumeryjno-kosmetycznych.

Zdaniem drogerzystów łódzkich, projekt ten godzi w tak niesłychany sposób już nietylko w interesy branży drogeryjnej, ale całej produkcji krajowej i jest do tego stopnia oburza-

jąco papierowy i naiwny, że każde poważnie zastanowienie nad tym faktem każdemu kupcowi, zwłaszcza, jeżeli chodzi o par. 6 owego rozporządzenia, który brzmi, jak następuje:

Reklamowanie środków kosmetycznych drogą czy to druków reklamowych, czy reklam umieszczanych w prasie, lub wyświetlanych, może się odbywać jedynie

po uprzednim przedłożeniu ministerstwu spraw wewnętrznych tekstu i firmy tych reklam.

Jeżeli w ciągu czterech tygodni od daty przedłożenia ministerstwu reklam nie nastąpi sprzeciw, środek kosmetyczny może być reklamowany zgodnie ze zgłoszonym wzorem reklamy.

Reklamy nie mogą zawierać wskazań leczniczych ani infor-

macji, wprowadzających publiczność w błąd co do pochodzenia, składu i działania danych środków kosmetycznych.

Zdaniem drogistów ostatni punkt przekracza wszelkie granice ingerencji czynników administracyjnych wobec wolnego życia gospodarczego.

Zaznaczyć należy, iż już w obwodzie poznańskim bezpośrednio rozporządzeniem tem dotknięte sfery drogerzystowskie podniosły publiczny protest, uchwalając dosłownie, co następuje:

„Apelujemy publicznie do wszystkich izb przemysłowo-handlowych oraz do ministerstwa przemysłu i handlu prosimy o obronę zagrożonego w swym bycie przemysłu i handlu perfumeryjnego w Polsce”.

Projekt ten ma najprawdopodobniej na celu walkę z wszelkiego rodzaju bezwartościowymi kosmetykami, zalecanymi w ogłoszeniach jako „cudowne” leki.

O ile uznać można za słuszną samą inicjatywę rządu w tym kierunku, o tyle sposób realizacji tej walki godzi w podstawy racjonalnej reklamy przedsiębiorstw, które nie będą mogły podejmować żadnej terminowej akcji propagandowej w okresie np. przedświątecznym, sezonu letniego itp.

Przy bólach nerwowych i głowy

należy niezwłocznie zastosować tabletki Tegal, które skutecznie uśmierzają te bóle, nie wywierając żadnego szkodliwego wpływu na serce, żołądek i inne organy. Spróbujcie i przekonajcie się sami, lecz zadajcie we własnym interesie tylko oryginalnych tabletek Tegal. Do nabycia we wszystkich aptekach

TEATR, MUZYKA I SZTUKA

Z estrady koncertowej

Koncert popołudniowy

Symfonia V Czajkowskiego jest bezspornie jedną z najbardziej skończonych kompozycji rosyjskiego twórcy i zawsze współzawodniczyła ze swoją siostrzycą VI „Patetyczną”, która, jako mocno już ograna, przestała być tą nigdy nie zawodzącą „piece de resistance” w programach koncertowych. Nie będę się wdawał w szczegółowy rozbiór analityczny wykonania, mogący interesować tylko muzyków zawodowych, zaznaczę ogólnie, że odtwarzanie symfonii nie było na tej wysokości, której można się było spodziewać od dyrygenta tej miary, co Ignacy Neumark. Tempa były miejscami rozwlekłe, bądź zbyt przyspieszone, a jedynie „Andante” odznaczało się większą równowagą i nastrojem.

Niespodzianką była nowość w programie, tak rzadko spotykana, jak gdyby wyraz repertuar pocho-

dził z francuskiego „repeter” — powtarzać wciąż to samo. Nowością tą były dwa utwory Graingera, a mianowicie pieśń irlandzka i tańiec ludowy, ostatni na ogólne żądanie powtórzony.

W solowej części wystąpił p. Bolesław Ginzburg, który wykonał wiolonczelowy koncert Saint Saensa. Wrodzona muzykalność w wyrazie intuicyjnego wycucia kantyleny i miły, acz niewielki ton, stanowią główną zaletę gry koncertanta, zdradzającego wpływ poważnych studiów. Wykonanie „Zigeunerweisen” Sarasatego (kompozycji z repertuaru skrzypcowego) świadczy o dobre rozwiniętej sprawności, technicznej i skłonności do schlebiania szerszym masom, którym jednak trzeba się liczyć, choć tłum lubi „bałkę i szarlatanizm”.

F. HALPERN.

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj, jutro i pojutrze wiecz. największy w tym sezonie szlagier teatru miejskiego: feerjowa, melodyjna, świetnie wystawiona sztuka muzyczna Berta Brechta „Opera za 3 grosze”.

TEATR KAMERALNY

Dzisiaj, jutro i w czwartek wyborna komedia mała wieszczających konfliktów „Kłopot, Bourrachona”, która dzięki swej ciekawej treści a przede wszystkim koncertowej grze całego zespołu zdołał osiągnąć sukces jak „Hau Hau”. Obok Michała Znieza zaskużone laury zbierają: Chojnacka, Kossocka, Mroziński, Modrzejewski, Sliwiński.

WIECZÓR DELI LIPIŃSKIEJ

Dzisiaj, we wtorek odbędzie się w sali Filharmonji zapowiadany jedyny wieczór piosenek i humoru niezrównanej pieśniarki (disease) Delj Lipińskiej, o której prasa wszelkich odcieni rozpisuje się z wielkim entuzjazmem. Artystka wykona bardzo bogaty program złożony z 25 najlepszych numerów z jej własnego repertuaru. Wieczór jak należało się spodziewać, wzbudził tak wielkie zainteresowanie, że większość biletów została rozsprzedana. Początek o godz. 8,30 wieczorem.

Krwawy raport

Oficer strzelił do zwierzchnika, a następnie usiłował popełnić samobójstwo

Niezwykle dramatyczne zajście rozegrało się w sobotę w dowództwie 32 p. p. w Modlinie.

Do raportu karnego u dowódcy pułku płk. Gabryśa został wezwany por. Wolański. W czasie raportu por. Wolański wysłuchał decyzji swego zwierzchnika a następnie w dość ostrej formie zaprotestował i szybkim krokiem opuścił kancelarię dowódcy pułku.

Za por. Wolańskim wybiegł mjr. Baranowski, który gromkim głosem wezwał oddalającego się porucznika do zatrzymania się i powrotu do kancelarii dowódcy.

Por. Wolański w odpowiedzi na wezwanie majora odwrócił się, dobył rewolweru i dał kilka strzałów

Mjr. Baranowski został ciężko ranny w rękę i w nogę.

Por. Wolański skierował broń w swoją stronę. Świadkiem tej sceny był por. Kosowski, który rzucił się na pomoc, chcąc wytrącić broń z ręki. Było już jednak za późno, por. Wolański zdołał wystrzelić, kula trafiła w głowę. Por. Wolański jest bardzo ciężko ranny, grozi mu utrata wzroku.

Obaj ciężko ranni oficerowie przewiezieni zostali do szpitala wojskowego w Warszawie. Władze wojskowe sędowo-śledcze wszczęły dochodzenie, celem ustalenia podłoża i okoliczności całego tego niezwykłego zajścia. Dochodzenia kieruje sędzia śledczy kpt. Majewski.

Pierwszy 100-proc. film dźwiękowy z udziałem szczepu autentycznych Indian p. t.

Czerwona zemsta

film dla młodzieży i dorosłych!
Rolę główną kreuje ulubieniec publiczności

TIM MC. COY

Wkrótce!

KUPCY

którzy polecają
swoje towary

W „GŁOSIE PORANNYM”

nie znają
zmniejszenia
obrotów

DZIŚ OTWARCIE!

Największa w kraju kolektura

J. WOLANOW

Warszawa, Marszałkowska 154

podaje niniejszem do wiadomości, że dla
wygody P. T. Klijentów

zamieszkujących dzielnicę

Śródmieście

otwiera dziś

2-gi oddział w Łodzi

przy ul. Piotrkowskiej Nr. 72

Gmach Grand Hotelu

(I-szy Piotrkowska Nr. 11)

Prosimy uprzejmie wszystkich o lask. odwiedzenie
naszego oddziału.

LOSY 5-ej KLASY

są już u nas do nabycia.

CIĄNIENIE WKRÓTCE!

Konto P. K. O. 141.795.

Wasze zdrowie, Szczerze i powodzenie ży-
ciowe, Duże ofiary materjalne
zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowolnie
sachwalany towar, lecz w ciągu dziesiątków lat
w całym świecie wypróbowana jakość zasługuje na
Wasze zaufanie.

TYLKO „OLLA”

Masz przeprowadzkę?

zadzwoń **206-90**
tel.

w sprawie wszelkiego rodzaju innych transpor-
tów telefony **208-31 i 106-49**

ROBERT THOMAS i S-ka

repr. firmy Bron. Seidel i S-ka
S. z o. o. Warszawa.

Po 20 gr.

NAJLEPSZE CIASTKA

poleca

CUKIERNIA Z. GOMOLINSKIEGO

PRZEJAZD 1. TEL. 193-72 i 209-87

Do akt. Nr. 826-31
Ogłoszenie.
Do akt. Nr. 1481-1931
Ogłoszenie.
Do akt. Nr. 224 | 1932
Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 15 zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dniu 2 marca 1932 r. o godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 83 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Ż.S.G.S. „Hakoah” i składających się z maszyny do pisania, radioaparatu i 4 puharów oszacowanych na sumę zł. 560.—
Łódź, 18/2 1932 r.
Komornik Jan Rzymowski.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 15 zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dniu 2 marca 1932 r. o godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 47 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do firmy „Księgarnia Lidwika Fiszer” i składających się z pianina oraz maszyny do pisania oszacowanych na sumę zł. 1200.—
Łódź, dn. 17.2.32
Komornik Jan Rzymowski.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 12-go ul. Piramowicza nr. 7, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dniu 2 marca 1932 r. o godz. 10 rano w Łodzi na Mani Nowej i na Polesiu Konstantynowskim odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Izraela Tyllera i składających się z wyrównarki, piły, motoru, szkła okiennego, wosów, wagi dziesiętnej i t. p. oszacowanych na sumę zł. 1125.—
Łódź, 20. 2. 1932.
Komornik A. Jaroszyński.

„SANATO”

Zakład Położniczo - Chirurgiczny
Ogrodowa 10, tel. 213-57
I i II klasa
Oddział położniczo-ginekologiczny
Dr. med. Sz. Eigerowa
Dr. Reitler Kurjańska
Dr. med. J. Baum
Dr. med. W. Eychner
Cena porodu na II kl. wraz z zabiegami 200 zł.
Opleka nad dzieckiem Dr. med. J. Polakow
Oddział chirurgiczny Dr. med. M. Kantor, godz. przyjąć 1-2 pp.

Duże widne
SKŁADY
pojemności 20 wagonów w śródmieściu
zaraz do wynajęcia
Wiad. w Biurze Ogłoszeń Fuchsa Piotrkowska 50, tel. 121-36

ST. FELCZER
JÓZEF ABRAMOWICZ
wznowił przyjęcia
Tel. 127-97

Institut Kosmetyki Lekarskiej i Gabinet Fizykalnej Terapii
„MIMAR” M. Markusówny lek. p. fach. kierown. lek.
ul. Narutowicza 9, I p. fr.
Tel. 129-09. — Godz. przyj. 11-2 i 4-8. W niedz. i święta 11-2.
I. Dział — leczenie i usuwanie wad skóry, cery, włosów, brodawek i t. p. Masaże. Maści.
II. Dział — leczenie elektrycznością, światłem i ciepłem. (Galwanizacja, Farad. Elektroliza. Kaustyka, d'Arsonwal. Kwarce. Sol. i Vitalux. Diatermja. Parów. i t. d.)
Zabiegi w zakr. Fiz. Terap. wykonuje się z polecenia lekarzy Inst. oraz z ordynacji obcych lekarzy.
Doktor specj. przyjm. od 1-2.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1
TEL. 205-38
czynna od 8 rano do 9 wiecz.
11-1) przyjmuje
2-3) kobieta — lekarz
w niedzielę i święta od 9-2 pp.
leczenie chorób wenerycznych i skórnych
PORADA 3 ZŁ.

Do akt. Nr. 3175 | 31 r.
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 21 zamieszkały w Łodzi przy ul. Piramowicza 7 na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 3 marca 1932 r. o godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Cmentarnej 12 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Urbanowskiego i składających się z samochodu półciężarowego, granitu, marmuru, płyt, mebli biurowych i t. p. oszacowanych na sumę zł. 7580.—
Łódź, d. 18.2. 1932
Komornik A. Jaroszyński.

GABINET HIGJENY KOSMETYCZNEJ
„LADY”
Cegielniana 7, m. 8 fr. tel. 209-18
Wszelkie zabiegi wchodzące w zakres racjonalnej kosmetyki.
Ceny umiarkowane.

„Praca”
Kursy Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawod. wśród Kobiet Żyd.
Włóczańska 21, tel. 167-15
Przyjmuje zapisy na nast. działy:
1. **Krawiectwo-damskie**
2. **Haft ręczny**
3. **Modniarstwo-kapelusze**
4. **Bielizniarstwo**
5. **Odulacja**
6. **Manicure**
Sekretariat czynny od 9-1 i 3-7 po poł.

Dźwiękowe Kino
MIMOZA
KILINSKIEGO 178
Dziś premiera!
Potężne arcydzieło dźwiękowo-spiewne osnute na tle Wielkiej Rewolucji p.
POCHODNIA
W rol. gl.: Laura La Plante i John Boles
Nad program: Dodatek Dźwiękowy. Początek seansów: w dni powszednie o g. 4, w soboty, niedziele i święta o g. 2. Ostatni seans o godzinie 9.15. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr.
Następny program: „Sewilla, miasto miłości”. W roli gl.: Ramon Navarro

Dźwiękowy Kino-Teatr
„RAKIETA”
Sienkiewicza 40.
Początek w dni powsz. o g. 4, w sob., niedz. i święta o g. 2.

Od wtorku, dnia 23 lutego i dni następnych film p. t.
Klątwa Rodu Mandarynów
W rolach głównych: **Anna May Wong, Sessue Hayakawa, Warner Oland, Nikołaj Sussanin.**
Nadprogram: Dodatek dźwiękowy.
Następny program: **„Rozwódka” z Normą Schearer.**

Dźwiękowy Kino-Teatr
„Przedwiośnie”

Zeromskiego 74-76
róg Kopernika

Dziś premiera!
„DAWID GOLDER”
Największy sukces dźwiękowej produkcji filmowej
według słynnej powieści Ireny Niemirowskiej. W roli tytułowej genialny **HARRY BAUER**, który swoją wspaniałą kreacją wzruszył serca publiczności całego świata.
Nadprogram ciekawe aktualności.
Początek seansów w dni powsz. o g. 4 p. p., w niedzielę i święta o g. 2 p. p., ostatni seans o godz. 10 wiecz.
Ceny miejsc: I 1.30, II 90 gr., III 60 gr. Następny program: **„MADAME SZATAN”** realizacji **Cecil B. De Mille'a**
Kupony ulgowe po 75 gr. na wszystkie miejsca ważne we wszystkie dni z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt
Uwaga: Passe-partouts i bilety wolnego wejścia w niedzielę i święta bezwzględnie nieważne.

